

Stanowisko Stowarzyszenia Rodzice w Edukacji wobec Konkursu na dyrektora szkoły.

Marta Cichowicz-Mayer, Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji. Koordynator ds. dialogu ze środowiskiem lokalnym.

Stowarzyszenie „Rodzice dla Edukacji” reprezentuje krytyczne stanowisko wobec regulacji, procedur i przebiegu konkursów na dyrektora szkoły według zapisów art. 36 Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1999 roku. Obecnie obowiązujące regulacje prawne minimalizują wpływ środowiska szkoły na wybór osoby pełniącej kluczowe stanowisko w jednostce poprzez następujące deficyty:

1. Ograniczenie parytetu środowiska do 2 głosów (1 głos Rady Rodziców i 1 głos Rady Pedagogicznej) wobec 8 głosów środowisk zewnętrznych wobec codziennej rzeczywistości szkolnej.
2. Brak transparentności w kryteriach wyboru kandydata na dyrektora szkoły: brak jawnych i ogólnodostępnych wytycznych reprezentowanych środowisk dotyczących oceny przedstawianej koncepcji i kandydata.
3. Brak procedury umożliwiającej członkom komisji konkursowej zapoznanie się z koncepcją funkcjonowania szkoły przed dniem pracy komisji. W rezultacie członkowie komisji nie mają możliwości przedstawienia koncepcji swoim środowiskom. Ich głos reprezentuje więc siłą rzeczy ich samych a nie reprezentowane środowisko, które nie ma szans, przy obecnych regulacjach, na wypracowanie stanowiska dla swojego przedstawiciela w komisji wobec konkurencyjnych koncepcji i kandydatów.
4. Powyższe skutkuje w praktyce wyborem nie tyle koncepcji funkcjonowania szkoły, ile wyborem osoby. W rezultacie prace komisji konkursowej nie noszą znamion merytorycznej oceny, co odbywa się ze szkodą dla środowiska szkoły i jest czynnikiem zmniejszającym poziom zaufania społecznego do instytucji konkursu.
5. Przewagę, bądź 50% parytet głosów środowisk organów nadzorujących jednostki oświatowe pociągających za sobą w ostatnich latach liczne praktyki wskazujące na strukturalne niebezpieczeństwo upolitycznienia wyboru kandydata (vide kontrowersyjne decyzje personalne na warszawskim Żoliborzu).
6. Ograniczanie konkurencji poprzez ruchomy terminarz konkursów na dyrektora szkoły. Nie wszyscy potencjalni kandydaci mają szansę uzyskania niezbędnych uprawnień przed „nagłym” terminem ogłoszenia konkursu w danej jednostce samorządu terytorialnego.
7. Cykliczność konkursów niezależnie od okoliczności towarzyszących (wyniki szkoły – w tym finansowe i „rankingowe”), która stawia pod znakiem zapytania ich celowość. W pozostałych sektorach publicznych konkursy na stanowiska ogłasza się w przypadku przewidywanej lub dokonywanej zmiany personalnej bądź powstawania nowych jednostek. Wydaje się, że konkurs spełnia funkcję „ostatecznej oceny” bieżącego dyrektora szkoły, co wzmacnia wcześniej wskazane deficyty i efekty uboczne systemu.

Stowarzyszenie „Rodzice w Edukacji” widzi szansę uzupełnienia przedstawionych powyżej deficytów w obecnie obowiązujących regulacjach poprzez następujące działania:

- a) Upublicznienie prezentacji koncepcji przez potencjalnych kandydatów na dyrektora szkoły w dniu prac komisji konkursowej. Obecne przepisy prawne, w tym akty wykonawcze, nie stawiają danej kwestii jednoznacznie. Stowarzyszenie dysponuje interpretacją prawną, wystosowaną przez organ prowadzący warszawskiej dzielnicę Ursynów, dopuszczający udział szerszej publiczności – w tym środowisk szkolnych – w prezentacji koncepcji funkcjonowania szkoły ze względu na zasadę jawności życia publicznego.
- b) Nie dopuszczanie do rozstrzygnięć w drodze konkursu (brak kworum) w przypadku wątpliwości lokalnego środowiska dotyczących bezstronności prac komisji (jej 50% parytetu instytucjonalnego)

bądź „nagle” terminu konkursu. Działanie to wymaga współpracy z co najmniej dwoma związkami zawodowymi.

Działania te są oczywiście „protezą”, reakcją na obecne wadliwe zapisy, skutkujące rażącymi praktykami konkursowymi, przedstawianymi m.in. przez media nie rozwiązujące strukturalnych wad systemowych. Służą jednak zahamowaniu negatywnych tendencji.

Stowarzyszenie „Rodzice w Edukacji” postuluje zmiany w zapisach prawnych w odpowiedni sposób niwelujące przedstawione wyżej deficyty i optymalizujące wpływ środowiska szkolnego na decyzje komisji konkursowej. Stowarzyszenie zamierza przeprowadzić szeroko zakrojoną kampanię informacyjno-edukacyjną oraz rozwinąć działania wynikające z ustawy o pożytku publicznym na temat pożądaných zmian, zwiększających wpływ Rodziców i Nauczycieli na obsadę kluczowego stanowiska w szkole. Ich podstawą ma być baza dobrych i złych praktyk związanych z wyborem kandydata na dyrektora szkoły.

Stanowisko Stowarzyszenia Rodzice w Edukacji w sprawie uspołecznienia polskiej szkoły.

Alina Idzikowska, Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji. Ekspert projektu Nadzór Pedagogiczny System Ewaluacji Oświaty w wymaganii 3.4 „Rodzice są partnerami szkoły”

W Polsce od niepamiętnych czasów szkoła jest własnością państwa. W demokratycznym państwie szkoła jest własnością społeczną.

Zdaniem Stowarzyszenia „Rodzice w Edukacji” polska szkoła potrzebuje dziś wolności i spokoju oraz przestrzeni do rozwoju. Potrzebuje też samorządności.

Silna samorządność rodziców wspiera szkołę, dostarcza informacji o potrzebach rodziców, dzieci i całej społeczności. Dzięki temu dzieci uczą się w związku z miejscem, w którym żyją, rodzice ze swoimi różnymi kompetencjami wpierają nauczycieli. Autentyczna samorządność dziecięca wprowadza je w rzeczywistość demokracji, tworzy tę rzeczywistość- poprzez nawiązywanie żywych i wciąż dyskutowanych relacji pomiędzy nauczycielami, uczniami, rodzicami i innymi pracownikami szkoły- na zasadach poszanowania praw każdej z tych grup. Szkoła staje się wówczas „kuźnią” demokracji.

Uważamy, że rolą państwa powinno być tylko określenie ram i warunków kształcenia, standaryzowanie oczekiwanych efektów i dokonywanie obiektywnego pomiaru, a także dbałość- pośrednio lub bezpośrednio- o materialną bazę szkół oraz wspieranie rozwoju kompetencji nauczycieli.

Takiej szkoły oczekują rodzice. Chcemy odbiurokratyzowania szkoły, by czas poświęcany dziś papierom oddać dzieciom. Chcemy szkoły w której samodzielny, profesjonalny dyrektor może skupić się na dobrym kierowaniu powierzoną mu placówką, a nauczyciel może uczyć i wychowywać.

Rozumiemy dzisiejszą sytuację nauczycieli- pomiędzy wymaganiami państwa, dyrektora i roszczeniami rodziców. Chcemy pomóc im wyjść z „oblężonej twierdzy”. Potrzebni nam są nauczyciele entuzjaści, bo taki nauczyciel zaraża dzieci swoją pasją i motywuje do rozwoju, a nauczyciel bierny, wypalony- zniechęca. Tracą na tym uczniowie! Rodzice chcą wspierać nauczycieli ale obecny system nie wpuszcza ich do szkoły i wyznacza im marginalną rolę w szkolnej społeczności.

Oczekujemy nowoczesnej edukacji, kształcenia u uczniów kompetencji kluczowych tak , aby nasze dzieci radziły sobie w skomplikowanej rzeczywistości. Szkoła powinna współpracować ze wszystkimi podmiotami, które mogą jej w tym pomóc- a więc oczywiście z rodzicami, samorządem a także z organizacjami pozarządowymi, które zajmują w naszym kraju coraz ważniejsze miejsce. Nowoczesna edukacja musi uwzględniać edukację medialną, nowoczesne

metody nauczania, umożliwić realizację projektów, bazować na mocnych stronach i talentach dziecka. Taka edukacja potrzebuje czasu i miejsca na eksperymenty. I to właśnie rodzice są siłą modernizacyjną- im najbardziej zależy na tym, żeby dzieci otrzymały jak najlepsze wykształcenie.

Uważamy że nadszedł czas na zmiany- nie odgórne, ale oddolne. To się już dzieje, rodzice bronią szkół przed likwidacją, wymuszają też modernizację edukacji. Nowy nadzór pedagogiczny i wymaganie 3.4 „Rodzice są partnerami szkoły” otwiera szansę na zmiany i chcemy aby taka zmiana się dokonała . Jednak zacząć ją muszą nauczyciele i dyrektorzy- bo są zorganizowani i kompetentni. Rodzice coraz częściej mówią „nie” różnym państwowym pomysłom i państwowemu unikaniu odpowiedzialności, które przejawia się zrzuceniem dużej części finansowania szkół na samorządy i w efekcie likwidacją szkół. Rozwija się ruch rodziców i powoli rozpoczyna łączenie organizacji z różnych stron kraju. Szkoła jest bowiem sprawą rodziców, nauczycieli i uczniów i oni powinni decydować co się w niej będzie działo. Dyrektor, nauczyciele i rodzice- jeżeli się poznają, będą potrafili się komunikować i współpracować- mogą stworzyć unikalne środowisko edukacyjne dla dzieci- spójne, demokratyczne i kształcące na najwyższym poziomie. Rodzice są sojusznikami szkoły i sojusznikami dyrektorów- bo to nam zależy najbardziej na naszych dzieciach.

Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji. Informacja.

Elżbieta Piotrowska-Gromniak, Prezes Stowarzyszenia Rodzice w Edukacji.
www.rodzicewedukacji.pl

Stowarzyszenie Rodzice w Edukacji jest organizacją zrzeszającą aktywnych rodziców szkół publicznych, którzy chcą wpływać na przemodelowanie polskiej edukacji.

Celem działania stowarzyszenie jest aktywizacja i włączanie rodziców w działania szkoły, wzmacnianie samorządności rodziców i wspieranie w budowaniu partnerskich relacji z nauczycielami i dyrektorami.

Prezes Stowarzyszenia –Elżbieta Piotrowska- Gromniak jest członkiem zespołu doradczego Rady Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej.

Stowarzyszenie jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Rodziców /EPA/ i współpracuje z Radą Europy w ramach Pestalozzi Programme, przenosząc europejskie doświadczenia do polskich szkół. Stowarzyszenie realizuje dwa projekty dla rodziców:

- **szkoła partnerska**/ IV edycje/ . ostatnia w listopadzie 2011r. pt. „Rodzice jako wolontariusze i uczestnicy edukacji swoich dzieci” miała charakter międzynarodowy i objęta została patronatem Prezydencji Polski w Radzie UE.

- **warszawskie forum rodziców i rad rodziców** IX edycji/ realizowane w ramach programu operacyjnego polityki edukacyjnej m. st. Warszawy "Rodzice we wspólnocie szkolnej - Warszawskie Forum Rodziców i Rad Rodziców" we współpracy z Biurem Edukacji m.st. Warszawy i Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno – Społecznych i Szkoleń. Oba projekty połączone są z cyklicznymi warsztatami dla rodziców.

Stowarzyszenie prowadzi stronę internetową dla rodziców: www.rodzicewedukacji.pl

Najważniejsze działania stowarzyszenia podejmowane w partnerstwie z innymi organizacjami to:

- współorganizacja VI Kongresu Obywatelskiego
- współorganizacja V Pomorskiego Kongresu Obywatelskiego
- udział w panelu na Kongresie Polskiej Edukacji
- dwoje ekspertów stowarzyszenie w projekcie – Nadzór pedagogiczny – system ewaluacji oświaty/wymaganie 3.4. Rodzice są partnerami szkoły./
- partner w projekcie FIO pt. „Monitoring procesu przekazywania szkół i przedszkoli zagrożonych likwidacją organizacją pozarządowym.”

